

01.01.2008

SHOK -yhteistyö: kansainvälistä huippututkimusta yritysten tarpeisiin

Strategisen huippuosaamisen keskittymät (SHOK) ovat uusi keino suomalaisen huippuosaamisen viemiseksi kansainvälistyville markkinoille. Niiden tarkoituksena on kerätä tutkimus-resursseja niin yritysten kuin yhteiskunnankin kannalta tärkeiden kohteiden kehittämiseksi.

Suomeen ollaan perustamassa lähitulevaisuudessa viisi strategisen huippuosaamisen keskittymää: energia- ja ympäristö, metallituotteet ja koneenrakennus, metsäklusteri, terveys ja hyvinvointi sekä tieto- ja viestintäteollisuus ja -palvelut (ICT). Strategisen huippuosaamisen keskittymät (SHOK) ovat uusi keino suomalaisen huippuosaamisen viemiseksi kansainvälistyville markkinoille.

Mitä on SHOK -yhteistyö?

Strategisen huippuosaamisen keskittymien keskeisenä tarkoituksena on kerätä tutkimusresursseja, niin yritysten kuin yhteiskunnankin kannalta tärkeiden kohteiden kehittämiseksi. Keskittymät muodostuvat yhteistyössä yritysten, yliopistojen ja tutkimuslaitosten kesken.

Keskittymien eri osapuolet sopivat tutkimussuunnitelmasta, joka toteutetaan noin 5–10 vuoden aikavälillä. Osakkaiden lisäksi myös julkiset rahoittajat sitoutuvat rahoittamaan tutkimustoimintaa tuon ajan. Tekes vastaa strategisten huippuosaamisen keskittymien perustamiseen liittyvistä käytännön toimista, yhteistyössä Suomen Akatemian kanssa.

Jyväskylän yliopisto mukana yhteistyössä

Keskittymistä ensimmäisenä on käynnistynyt Metsäklusterin toiminta, jota ohjaamaan on vuonna 2006 perustettu Metsäklusteri Oy. Jyväskylän yliopisto on yksi Metsäklusteri Oy:n osakkaista. Vaikka klusterin oma hanketoiminta on vasta muotoutumassa, on sen ”sateenvarjon” alla käynnistynyt jo muutamia Tekesin rahoittamia hankkeita.

Jyväskylän yliopisto on myös aktiivisesti mukana neljän muun klusterin valmistelussa. Tämän linjan mukaisesti yliopiston rehtori Aino Sallinen toimii strategisten huippuosaamisen keskittymien toimintaa linjaavassa johtoryhmässä.

Yhteistyö hyödyttää tieteellistä tutkimusta

Jyväskylän yliopiston tutkimuspäällikön Sirkka-Liisa Korppi-Tommolan mukaan SHOK:it tarjoavat yliopistoille yhä paremmat mahdollisuudet toteuttaa tieteellistä tutkimusta, koska rahoitusta eri hankkeille on pääasiassa olemassa jo valmiina, keskittymiin sitoutuneiden yritysten kautta. Korppi-Tommola kuitenkin painottaa, että rahoituksen hakemiseen liittyvät seikat sekä yritysten todellinen sitoutuminen SHOK-toimintaan jää vielä nähtäväksi tulevaisuudessa.

Vaikka keskittymien ensisijaisena tavoitteena on yritysten sovelluslähtöisten tarpeiden tyydyttäminen kansainvälisen kilpailukyvyn lisäämiseksi, Korppi-Tommolan mukaan SHOK – toiminta luo yliopistoille myös mahdollisuuden vaikuttaa tulevaisuuden huippututkimuksen keskeisiin linjauksiin. Yliopistoille SHOK –toiminta luo edellytykset tieteellisen

huippututkimuksen saavuttamiseksi.

Keskittymät ovat uudenlainen toimintaympäristö, joka tukee eri tutkimusryhmien kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Agora Centerin kehittämisspäällikkö Päivi Fadjukoff painottaa, jos Jyväskylän yliopisto jättäytyisi keskittymien ulkopuolelle, syrjäytyisi se keskeisistä valtakunnallisista tutkimusponnisteluista ja samalla estyisi mahdollisuus kyseiseen tutkimukseen tarkoitettuun tutkimusrahoitukseen. Näin ollen voidaan todeta, että SHOK –yhteistyö ei ainoastaan lisää yritysten, vaan myös yliopistojen kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla.

Teksti: Piia Pennanen